

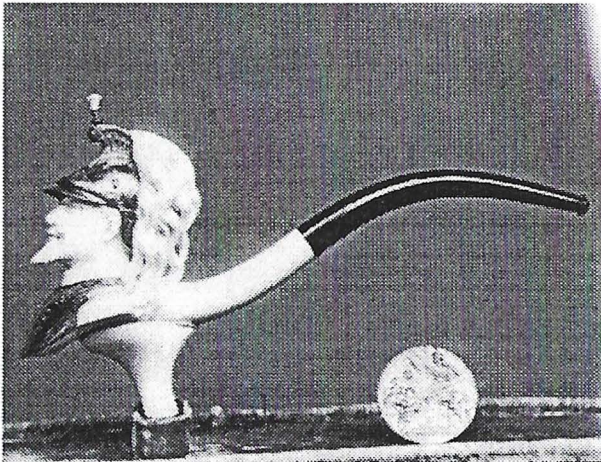
Pijpenspeurneus (1)

“Een bijzondere Curassierspijp”

Arjan de Haan (arjandehaan@tabakspijp.nl)

Door mijn werk op het internet kom ik regelmatig interessante feitjes tegen die op zich niet belangwekkend zijn. Echter, zo nu en dan kan ik een link leggen naar bijvoorbeeld een boek of een foto en dan wordt ik nieuwsgierig. Dit artikel is het eerste in een serie lichte artikelen met uiteenlopende onderwerpen over mijn bevindingen tijdens mijn speurtochten.

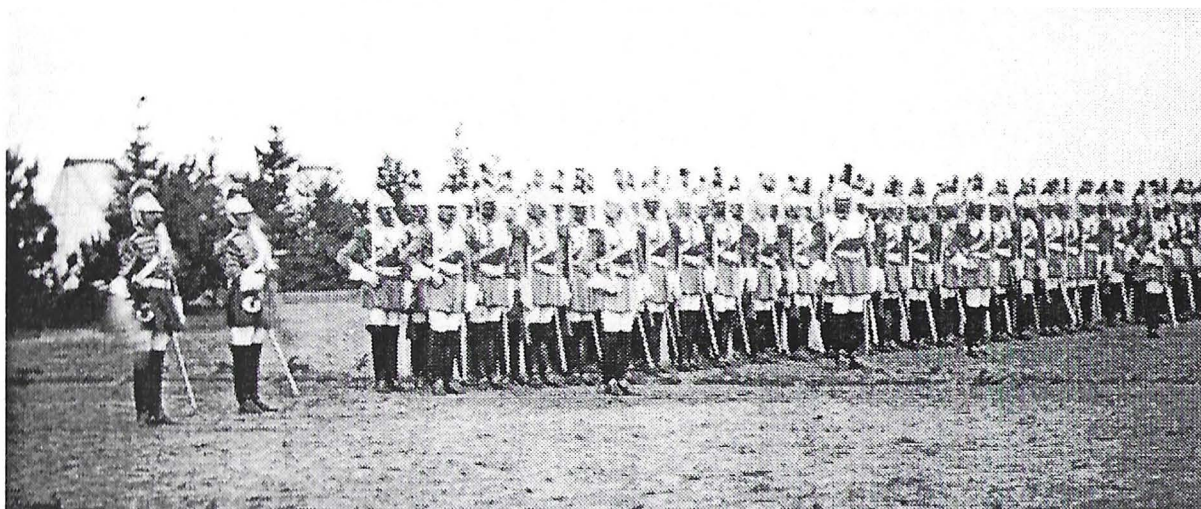
Het begon allemaal met het vinden van een bijzondere Franse foto (foto onder, links) met daarop een pijp met de afbeelding van een Curassier in galauniform. Dit soort foto's komen bijna niet voor dus mijn interesse was gewekt. De pijp is gemaakt van meerschuurm en is 'aangekleed' met een harnas vervaardigd uit zilver. Het bijzondere aan deze foto is dat er naast de pijp een medaille staat die deze pijp heeft gewonnen tijdens een tentoonstelling, het gaat hierbij dus om een belangrijk stuk.

Deze pijp kwam mij bekend voor en na het doorbladeren van een paar boeken kwam ik hem tegen in het boek van Ramazotti & Mamy (foto boven, rechts). Hij staat daar in vol ornaat afgebeeld op pagina 82 met onder de foto interessante informatie. Deze pijp zou namelijk rond 1880 achthonderd goudfranken gekost hebben. De pijp is 37 cm lang en 14 cm hoog en volgens deze tekst afgemonteerd met zilver en goud.

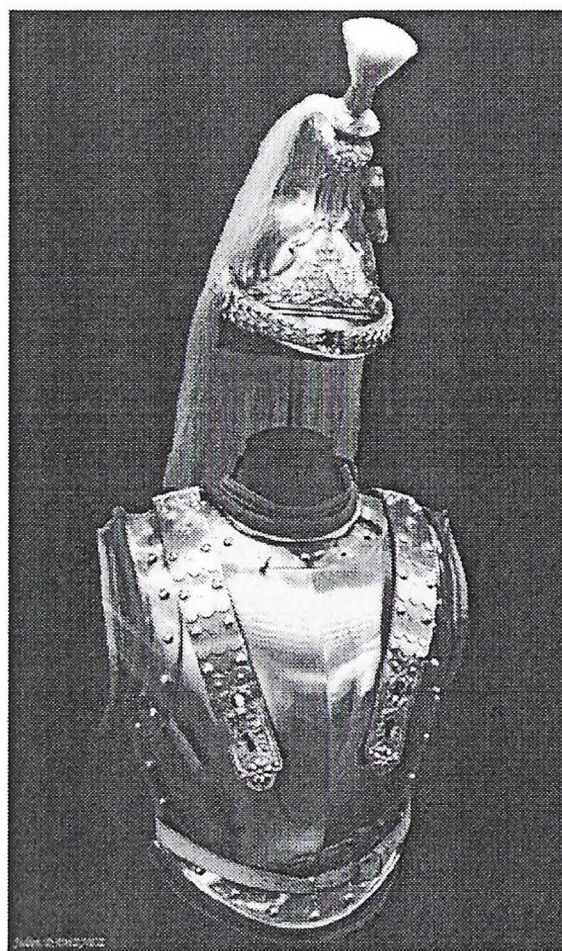
Nu zou je hier kunnen stoppen met zoeken, maar het harnas en de medaille riepen nog steeds vragen op. Na wederom enig speurwerk op het internet

kwam ik er achter dat dit type helm gedragen werd door het 'régiment des Cent Gardes' in het derde kwart van de 19e eeuw.

Het regiment werd opgericht in 1854 en had als doel het beschermen van de keizer en het bewaken van het keizerlijk paleis. Dit regiment was geen onderdeel van de keizerlijke garde, maar viel onder de 'Grand Maréchal' van het keizerlijk paleis.

Op een van de foto's die ik vond (foto rechts), werd een helm en borstplaat getoond met het onderschrift dat ze door de commandant van de 'Cent Gardes' gedragen werd, commandant Verly. Dit was natuurlijk een mooie vondst en met enig verder graven kwam ik een foto tegen van Kolonel Baron Albert Jacques Verly (foto volgende pagina) waarop hij zijn curassiers uitrusting draagt. Niet onbelangrijk is natuurlijk het feit dat nu ook zijn gezicht bekend is, en zoals u al zult vermoeden komt zijn beeltenis buitengewoon sterk overeen met de pijp.

Albert Verly wordt op 5 januari 1815 geboren als zoon van een plantagehouder in Kingston, op Jamaica. Nadat hij in Frankrijk gestudeerd heeft begint in 1833, op 18 jarige leeftijd, zijn militaire carrière. Hij is een rijzende ster in het Franse leger en na posities bij de cavalerie en de jagers wordt hij een lid van de gidsen van de staf van het Franse Alpenleger. Hij deed hier dienst samen met de 'Prince President', de toekomstige Napoleon III. Door dit contact werd Albert Verly in mei 1854, nadat Napoleon III in 1852 de troon besteeg, lid van de 'Cent Gardes'. In 1856 wordt Verly gepromoveerd tot commandant van de 'Cent Gardes'.

Albert Verly trouwde met een rijke vrouw en stond in het midden van het sociale leven tijdens het Tweede Imperium. Hij streed aan de zijde van de keizer en de nauwe banden met het keizerrijk

zorgden ook voor Albert Verly's val. Toen in 1870 de keizer door de Pruisen gevangen werd genomen betekende dit dat Verly niet langer nodig was en hij werd met pensioen gestuurd. Hij overleed in 1883.

Nu bleef het nog de vraag wie de pijp had gemaakt, en wat de medaille betekend. Gelukkig is de afbeelding op de medaille redelijk goed zichtbaar en door het sterke vermoeden dat het om een wereldtentoonstelling gaat vond ik naar wederom enig speurwerk de medaille in kwestie. Het gaat om een gouden medaille van de 'Exposition Universelle' in Parijs in 1889.

In mijn foto database bewaar ik o.a. foto's van alle merken op meerschium pijp foedralen, en dit leverde de laatste link op; een foto (foto's hieronder) met het merk van de firma 'Sommer Frères', gevestigd in Parijs met

daarnaast een stempel met de tekst; 'Médailles d'Or 1878, 1889, 1900'. Deze gouden medailles waren belangrijk voor een firma want ze zorgden voor de bekendheid van het merk. De pijp op de foto is dus één van de drie pijpen waarop de reputatie van Sommer Frères gebouwd is.

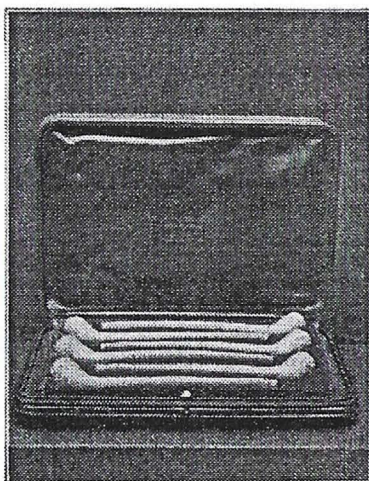
Koninklijk geschenk van Iwan van der Want

Fred Tijmstra

Een krantenknipsel uit 1908 over het aanbieden van speciaal vervaardigde pijpen, ter gelegenheid van het tienjarig jubileum van de koningin.

Een geschenk aan de Koningin en den Prins.

Ter gelegenheid van den dag, waarop vóór

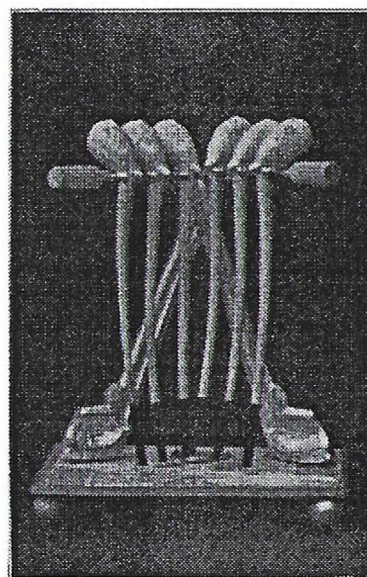

Het geschenk voor Prins Hendrik: zes sigarenpijpjes.

tien jaren H. M. de Koningin plechtig werd ingehuldigd heeft de heer Iwan van der Want, te Gouda, aan Hare Majesteit en aan Z. K. H. den Prins een geschenk aangeboden. Beide geschenken, die een proeve zijn van het fabrikaat der pijpenfabriek „De gekroonde W. S.", zijn en door H. M. en door Z. K. H. bij hooge uitzondering welwillend aanvaard. Wij bieden onzen lezers hierbij een foto van die geschenken aan. Het eene, dat voor H. M., bestaat uit zes miniatuurpijpjes op den kop waarvan het wapen van H. M. met den datum 1898 6/9 1908 s-aat gegraveerd. Deze pijpjes rusten op een standaardje, bestaande uit de in zilver nagebootste gereedschappen, waarmede de pijpjes zijn vervaardigd. Het geschenk voor Z. K. H. bestaat uit zes sigarenpijpjes van een nieuw model, waarop eveneens het Koninklijk wapen en datum. In dit wapen ontbreken zelfs de woorden „Je Maintiendrai" niet.

Beide geschenken zijn gevat in zeer fijne etuis, gevoerd met zoogenaamd Nassaublauw fluweel.

De vervaardiging dezer geschenken heeft drie maanden gevorderd; het graveerwerk werd gemaakt door den heer A. de Hoog, graveur te Zeist, aan wien een groot deel van het slagen van het werk is te danken. Door het bekwaansste personeel der fabriek is de verdere bewerking der pijpjes verricht.

De fraaie miniatuurpijpjes voor H. M. de Koningin.

1908

Een meerschuimpijp van een curassier uit ca. 1880. Het harnas is van zilver. Meer over deze bijzondere pijp is te vinden op pagina 2522.

Een laat 18e eeuws sigarenpijpje opgegraven in Kaapstad, Zuid-Afrika. Dit pijpje is waarschijnlijk door Andries van Houten gemaakt. Zie verder op pagina 2534.